

KOSOVA GIDA SEKTÖRÜ

Fiyatlar ve Dış Ticaret Eğilimleri

Gıda TÜFE Ağu. 2026	Tarım arazisi 2025	TR'den gıda ithalatı 2025	TR'ye gıda ihracatı 2025
%6,5	189.131 ha	87,63 mn €	0,52 mn €

1. Sektörün genel görünümü

Kosova gıda sektörü, iç tüketimdeki ağırlığı, yerli tarımsal üretim kapasitesi ve yüksek dış tedarik ihtiyacı nedeniyle ekonominin temel sektörlerinden biridir. ASK'nin 2025 Tarımsal İşletmeler Anketine göre işlenen tarla alanı 189.131,22 hektardır. Bunun 128.190,63 hektarı tahıllara, 36.446,35 hektarı yem bitkilerine ve 9.841,44 hektarı sebzelere ayrılmıştır. Toplam kullanılan tarım arazisinin en büyük bölümünü ise 216.697,39 hektarla çayır ve meralar oluşturmaktadır.

Tablo 1. Yerli üretim altyapısına ilişkin seçilmiş göstergeler, 2025

Gösterge	Değer
İşlenen tarla alanı	189.131,22 ha
Tahıl alanı	128.190,63 ha
Yem bitkileri	36.446,35 ha
Sebze ve Meyve alanı	9.841,44 ha
Çayır ve meralar	216.697,39 ha
Sulanan alan	34.240,28 ha

2. Gıda fiyatları

ASK'nin en güncel fiyat göstergelerinde gıda ve alkolsüz içecekler grubunda yıllık artış %6,5, genel tüketici fiyatlarında ise %6,7'dir. Bu görünüm, gıda fiyatlarının hanehalkı bütçeleri üzerindeki baskısını koruduğunu göstermektedir.

Ağustos 2026: yıllık tüketici fiyat artışı

Grafik 1. Ağustos 2026 yıllık fiyat değişimi. Kaynak: ASK.

3. Dış ticaret görünümü

Kosova'nın gıda dış ticaretinde ithalat belirgin ağırlıktadır. 2026 Temmuz verilerinde hazırlanmış gıda, içecek ve tütün ürünleri toplam mal ithalatının %13,3'ünü oluşturmaktadır. Bu yapı, iç pazarın uluslararası fiyatlara, lojistik maliyetlere ve tedarikçi ülkelerdeki gelişmelere duyarlılığını artırmaktadır.

Bu çerçevede, yerli üretim kapasitesinin artırılması ve gıda sanayisinde katma değerli üretimin geliştirilmesi, ithalata olan bağımlılığın azaltılması açısından önem taşımaktadır. Aynı zamanda, yerli ürünlerin rekabet gücünün yükseltilmesi Kosova'nın gıda ürünleri ihracat potansiyelinin güçlendirilmesine katkı sağlayabilir.

4. Kosova'nın başlıca gıda tedarikçileri

CEFTA Transparency'nin SITC Rev.4 '0 – Food and live animals' sınıflandırması, ülkeler arasında aynı kapsamda karşılaştırma yapılmasına olanak vermektedir. 2025 verilerine göre Almanya 96,89 milyon € ile seçilmiş başlıca ülke tedarikçileri arasında ilk sırada yer alırken, Sırbistan 89,10 milyon €, Türkiye 87,63 milyon € ve İtalya 86,84 milyon € ile birbirine oldukça yakın seviyelerde bulunmaktadır.

Tedarikçi	İthalat (mn €)
Almanya	96,89
Sırbistan	89,10
Türkiye	87,63
İtalya	86,84
Hırvatistan	63,40
Slovenya	60,89
K. Makedonya	56,36
Arnavutluk	45,63

Bu karşılaştırma Türkiye'nin Kosova gıda pazarındaki önemini daha doğru biçimde ortaya koymaktadır: Türkiye güçlü bir tedarikçi olmakla birlikte pazar tek bir ülkeye bağımlı değildir. Almanya, Sırbistan ve İtalya da benzer büyüklükte tedarik sağlamaktadır. Bu nedenle Türkiye'nin rekabetçi konumu değerlendirilirken özellikle bu ülkelerle ürün grubu bazında fiyat, lojistik ve pazar payı karşılaştırması yapılması yararlı olacaktır.

5. Türkiye–Kosova gıda ticareti

2025 yılında Kosova'nın Türkiye'den SITC 0 kapsamındaki gıda ve canlı hayvan ithalatı 87,63 milyon €, Türkiye'ye ihracatı ise 0,52 milyon € olarak gerçekleşmiştir. Bu nedenle ikili ticaret açık biçimde Türkiye'den Kosova'ya yönelmiştir. Türkiye, aynı yıl Almanya ve Sırbistan'ın hemen ardından, İtalya'nın ise az üzerinde yer alan başlıca tedarikçilerden biridir.

Grafik 2. Türkiye–Kosova gıda ve canlı hayvan ticareti, 2025. Kaynak: CEFTA Transparency.

2025 yılı verileri, Türkiye–Kosova gıda ticaretinde belirgin bir asimetric yapı bulunduğunu göstermektedir. Kosova'nın Türkiye'den SITC 0 kapsamında gerçekleştirdiği gıda ve canlı hayvan ithalatı 87,63 milyon € seviyesine ulaşırken, Türkiye'ye ihracatı yalnızca 0,52 milyon € düzeyinde kalmıştır. Buna göre Kosova'nın Türkiye ile bu ürün grubundaki dış ticaret açığı yaklaşık 87,1 milyon € olarak gerçekleşmiştir. İthalatın ihracatın yaklaşık 168 katı olması, ticari ilişkinin büyük ölçüde Türkiye'den Kosova'ya yönelik ürün akışı üzerinden şekillendiğini ortaya koymaktadır.

Türkiye'nin aynı dönemde Almanya ve Sırbistan'ın ardından Kosova'nın üçüncü en büyük gıda tedarikçisi konumunda bulunması, Türkiye'nin Kosova gıda pazarındaki önemini göstermektedir. Coğrafi yakınlık, iki ülke arasındaki güçlü ticari ilişkiler ve Türkiye'nin geniş gıda üretim kapasitesi, Türk ürünlerinin Kosova pazarındaki konumunu destekleyen başlıca unsurlar arasında değerlendirilebilir.

Diğer taraftan, Kosova'nın Türkiye'ye gerçekleştirdiği gıda ihracatının oldukça sınırlı kalması, iki ülke arasındaki ticaretin geliştirilmesi açısından önemli bir potansiyel alanına işaret etmektedir. Kosovalı üreticilerin Türkiye pazarına erişiminin artırılması, rekabetçi ve katma değerli ürünlerin belirlenmesi ve karşılıklı ticari bağlantıların güçlendirilmesi, orta vadede ticaretin daha dengeli bir yapıya kavuşmasına katkı sağlayabilir.

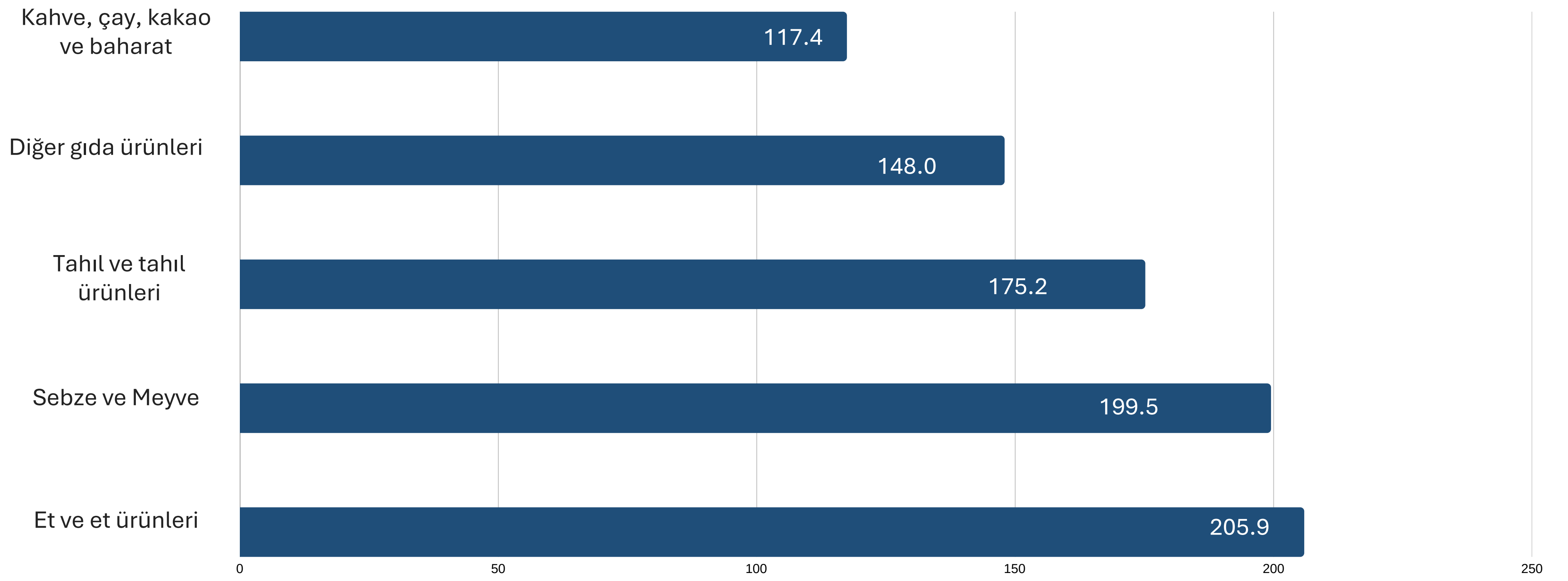
6. En çok ithal ve ihracat edilen gıda ürün grupları

Kosova'nın gıda dış ticaretinin ürün yapısı incelendiğinde ithalat ve ihracatın farklı ürün gruplarında yoğunlaştığı görülmektedir. Aşağıdaki karşılaştırma SITC 'Food and live animals' sınıflandırmasındaki 2024 ayrıntılı ürün dağılımına dayanmaktadır. Bu bölümde payların kullanılması, hangi ürün gruplarının gıda ticaretinin yapısını belirlediğini doğrudan göstermektedir.

Başlıca ithalat grubu	Pay	Başlıca ihracat grubu	Pay
Et ve et ürünleri	%17.77	Tahıl ve tahıl ürünleri	%22.36
Tahıl ve tahıl ürünleri	%15.66	Sebze ve meyve	%19.16
Sebze ve meyve	%14.92	Süt ürünleri ve yumurta	%18.33
Diğer gıda ürünleri	%13.38	Et ve et ürünleri	%16.99
Kahve, çay, kakao ve baharat	%12.38	Balık ve balık ürünleri	%5.43

İthalat tarafında et ve et ürünleri %17,77 ile ilk sırada yer alırken, tahıl ve tahıl ürünleri %15,66 ve sebze-meyve %14,92 pay almaktadır. Diğer gıda ürünleri %13,38; kahve, çay, kakao ve baharat grubu ise %12,38 ile diğer önemli ithalat

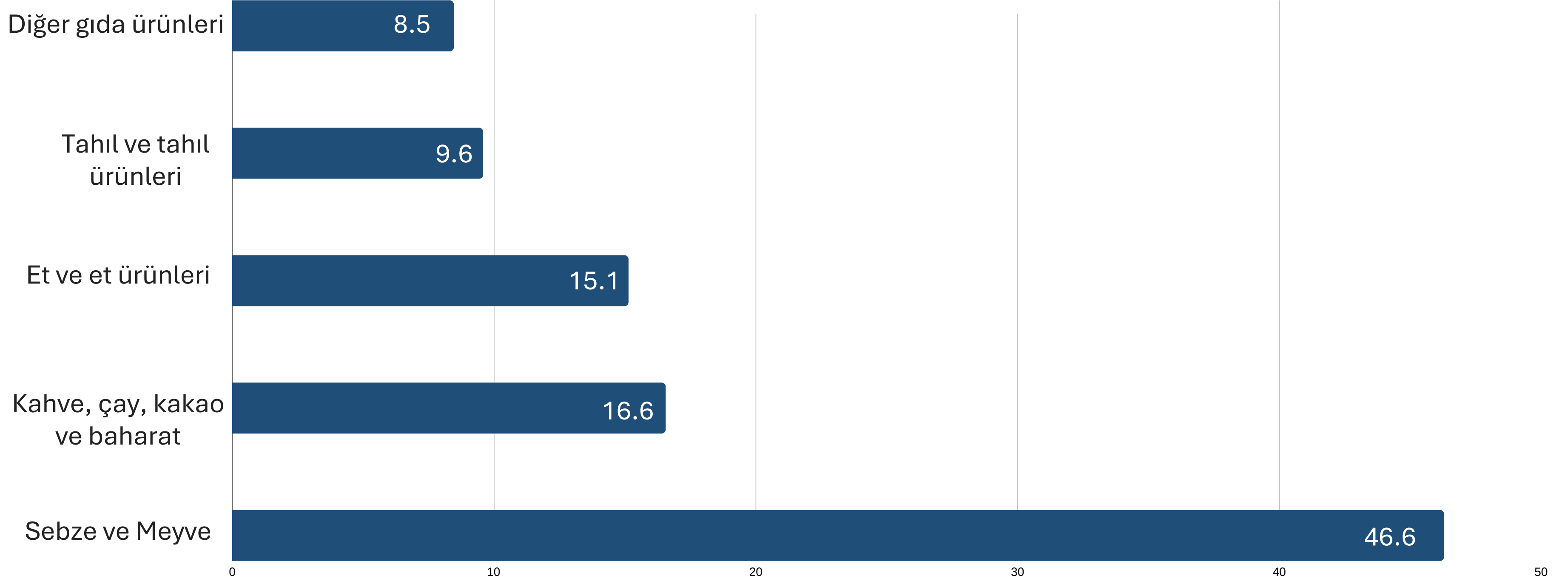
Kosova'da en büyük gıda ithalat grupları 2025, mil €

Grafik 4. Kosova gıda ve canlı hayvan ithalatında öne çıkan ürün grupları, 2025. Kaynak: ASK, SITC bazlı dış ticaret verileri.

İhracat tarafında sebze ve meyve 46,290 milyon € (%43,02) ile açık ara en yüksek paya sahiptir. Bunu kahve, çay, kakao ve baharat 16,554 milyon € (%15,39), et ve et ürünleri 15,134 milyon € (%14,07), tahıl ve tahıl ürünleri 9,580 milyon € (%8,90) ve diğer gıda ürünleri 8,460 milyon € (%7,86) ile izlemektedir.

Kosova'da en büyük gıda ihracat grupları 2025 , mil €

Grafik 5. Kosova gıda ve canlı hayvan ihracatında öne çıkan ürün grupları, 2025. Kaynak: ASK, SITC bazlı dış ticaret verileri.

Kosova'nın gıda dış ticaretinin ürün bazındaki yapısı, ithalatın geniş bir ürün grubuna yayılırken ihracatın daha sınırlı sayıda üründe yoğunlaştığını göstermektedir. 2025 yılında ithalatta et ve et ürünleri 205,9 milyon € ile ilk sırada yer alırken, bunu sebze ve meyve (199,5 milyon €) ve tahıl ve tahıl ürünleri (175,2 milyon €) takip etmektedir. Diğer gıda ürünleri 148,0 milyon €, kahve, çay, kakao ve baharat grubu ise 117,4 milyon € ile önemli ithalat kalemleri arasında bulunmaktadır. Bu dağılım, Kosova'nın temel gıda kategorilerinin önemli bir bölümünde dış tedarike ihtiyaç duyduğunu ortaya koymaktadır.

İhracat tarafında ise çok daha belirgin bir yoğunlaşma görülmektedir. Sebze ve meyve ihracatı 46,6 milyon € ile açık ara ilk sırada bulunurken, bunu kahve, çay, kakao ve baharat (16,6 milyon €) ile et ve et ürünleri (15,1 milyon €) izlemektedir. Tahıl ve tahıl ürünleri ile diğer gıda ürünlerinin ihracat değerleri ise sırasıyla yalnızca 9,6 milyon € ve 8,5 milyon € seviyesindedir. Bu durum, Kosova'nın gıda ihracatında özellikle sebze ve meyve grubunda daha güçlü bir dış ticaret kapasitesine sahip olduğunu, ancak ürün çeşitlendirmesi açısından gelişme alanı bulunduğunu göstermektedir.

İthalat ve ihracat değerleri birlikte değerlendirildiğinde, öne çıkan ürün gruplarının tamamında ithalatın ihracattan önemli ölçüde yüksek olduğu dikkat çekmektedir. Özellikle et, tahıl ve diğer gıda ürünlerindeki yüksek ithalat ile sınırlı ihracat arasındaki fark, bu alanlarda yerli üretim ve işleme kapasitesinin geliştirilmesinin önemini ortaya koymaktadır. Buna karşılık sebze ve meyve sektöründeki görece güçlü ihracat performansı, Kosova'nın dış pazarlardaki rekabet gücünün artırılabilirliği sektörler açısından önemli bir potansiyele işaret etmektedir.

7. Ekonomik değerlendirme

Yerli üretim mevcut ancak dış tedarik ihtiyacı yüksek.

Kosova önemli bir tarımsal üretim tabanına sahip olmakla birlikte gıda ithalatı dış ticaret yapısında yüksek ağırlığını korumaktadır.

Fiyat baskısı devam ediyor.

Gıda ve alkolsüz içeceklerde %6,5'lik yıllık fiyat artışı, sektörün tüketici enflasyonu açısından önemini sürdürdüğünü göstermektedir.

Tedarik yapısı çeşitlenmiş durumda.

Almanya, Sırbistan, Türkiye ve İtalya'nın 2025 gıda ithalat değerleri birbirine yakın seviyededir; bu durum Kosova'nın birden fazla güçlü tedarik kanalına sahip olduğunu göstermektedir.

Türkiye stratejik öneme sahip güçlü bir tedarikçidir.

87,63 milyon €'luk SITC 0 ithalatıyla Türkiye başlıca kaynak ülkeler arasındadır. Buna karşın Kosova'nın Türkiye'ye aynı kategorideki ihracatı yalnızca 0,52 milyon €'dur.

7. Sonuç ve izlenecek göstergeler

Kosova gıda sektörünün mevcut görünümü; yerli üretim kapasitesine rağmen yüksek ithalat ihtiyacı, gıda fiyatlarında devam eden artış ve çeşitlendirilmiş tedarik yapısı olmak üzere üç temel unsur etrafında şekillenmektedir. Ülkede tarımsal üretim için uygun iklim koşulları ve arazi alanı bulunmasına karşın, özellikle et ve et ürünleri, sebze-meyve ile tahıl ve tahıl ürünlerindeki yüksek ithalat değerleri, iç talebin karşılanmasında dış tedarikin önemini koruduğunu göstermektedir. Buna karşılık ihracatın daha sınırlı olması ve özellikle sebze-meyve grubunda yoğunlaşması, dış ticaret dengesinin iyileştirilmesi açısından yerli üretimin yanı sıra işleme kapasitesinin geliştirilmesi, katma değer artırılması ve ihracatın ürün bazında çeşitlendirilmesinin önemine işaret etmektedir.

Türkiye, 87,63 milyon €'luk gıda ve canlı hayvan ihracatıyla Kosova'nın başlıca tedarikçileri arasında yer almakta; ancak Almanya, Sırbistan ve İtalya ile yakın bir rekabet ortamında bulunmaktadır. Bu nedenle önümüzdeki dönemde Türkiye'nin Kosova gıda pazarındaki konumunun yalnızca toplam ticaret hacmi üzerinden değil, ürün grubu bazında ve rakip ülkelerle karşılaştırmalı olarak takip edilmesi önem taşımaktadır. Özellikle et ve süt ürünleri, tahıl ve unlu mamuller, meyve-sebze ürünleri, şekerleme ve diğer işlenmiş gıdalarda Türkiye'nin pazar payı, ticaret hacmi ve rakip ülkeler karşısındaki konumundaki değişimler izlenmelidir. Bunun yanı sıra gıda enflasyonu, toplam gıda ithalat ve ihracatındaki gelişmeler ve başlıca tedarikçi ülkelerin pazar paylarındaki değişimler sektörün yönünü değerlendirmek açısından temel göstergeler olmaya devam edecektir. Bu göstergelerin düzenli takibi, hem Kosova gıda sektöründeki eğilimlerin hem de Türkiye–Kosova gıda ticaretindeki potansiyel fırsatların daha somut biçimde ortaya konulmasına katkı sağlayacaktır.

Ayrıca, yerli üretimin ithalatı karşılama kapasitesindeki değişimlerin yakından izlenmesi sektörün orta vadeli görünümü açısından önem taşımaktadır. Özellikle yüksek ithalatın görüldüğü ürün gruplarında yerli üretim ve işleme kapasitesinin gelişmesi, dışa bağımlılığın azaltılmasına katkı sağlayabilir. Bu çerçevede üretim, ithalat ve fiyat göstergelerinin birlikte değerlendirilmesi, Kosova gıda sektöründeki yapısal değişimlerin daha sağlıklı takip edilmesini sağlayacaktır.

Kaynaklar

*Kosova İstatistik Ajansı (ASK), *Tarımsal İşletmeler Anketi 2025; Fiyatlar ve Enflasyon 2026; dış ticaret istatistikleri*.

*CEFTA Transparency, *Trade Statistics – Goods, SITC Rev.4, 2025*.

*Kosova Gümrüğü (Dogana e Kosovës), *tarife ve dış ticaret bilgileri*.

*Kosova Merkez Bankası (BQK), *makroekonomik göstergeler*.

Not: SITC Rev.4 (Standard International Trade Classification – Uluslararası Standart Ticaret Sınıflandırması), dış ticaret verilerinin ürün grupları bazında karşılaştırılmasını sağlayan uluslararası bir sınıflandırma sistemidir. “0 – Food and live animals” kategorisi; gıda ürünleri ile gıda amaçlı canlı hayvanları kapsamakta olup et, süt ürünleri, balık, tahıl, sebze-meyve, şeker, kahve, çay, kakao, baharat ve diğer gıda ürünlerini içermektedir. Raporda yer alan SITC 0 verileri bu kapsamı ifade etmektedir.